

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	2023-24
Institution	Handelsgymnasiet LF - CELF Nakskov
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Dansk A
Lærere	Benedikte Rácz og Adam Wagner
Hold	H1a (1.y)

Oversigt over undervisningsforløb

Titel 1	Almen sprogforståelse.
	Introduktion til tekstanalysens begreber (fiktive såvel som faktive tekster) Sprogligt/grammatisk forløb Tilegnelse af færdigheder i tekstanalysens begreber – <i>novellen, reklamen</i> som genrer
Titel 2	Nyeste tid. <i>Novellen</i> som genre. <i>Værk</i>
Titel 3	Massekommunikation: <i>sensationsavisen</i> som genre + <i>reklamer</i> som genre
Titel 4	SO-tema 1: EU
Titel 5	<i>Folkeeventyr</i> som genre
Titel 6	<i>Folkevisen</i> som genre
Titel 7	<i>Islændingesagaen</i> som genre
Titel 8	Billedanalyse

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Almen sprogforståelse – Dansk A	
Beskrivelse	<p>Indhold:</p> <p>Læsestrategier: "Hvordan bliver jeg bedre til at læse på den rigtige måde?"</p> <ul style="list-style-type: none">- at læse er et studium- grundig læsning- overfladisk læsning- punktvis læsning- skimming <p>"Klip" fra Abild Andersen, J. Mulbjerg: At lære. Samfundslitteratur, 2012 Internettet om læsestrategier</p> <p>Notatteknik: "Hvordan tager jeg de bedste notater – ud over lærerens guldkorn på tavlen?"</p> <ul style="list-style-type: none">- Selektion- Kvalitet/kvantitet- Relevans <p>"Klip" fra Abild Andersen, J. Mulbjerg: At lære. Samfundsstrategier, 2012 Internettet om notatteknik "Hjælp hukommelsen" (Folketidende 15.5.2021)</p> <p>Studieteknik: "Hvordan studerer jeg på den 'rigtige' måde? En diskussion.</p> <p>Informationssøgning: "Hvordan bliver jeg klogere?"</p> <ul style="list-style-type: none">- bibliotekets muligheder Nakskov Bibliotek- bibliotekarfunktionen CELF- internettets muligheder/begrænsninger (kildekritisk holdning nødvendig)- Infomedia m.m. <p>Tekstanalyse: udvalgte redskaber og modeller til forskellige genrer samt fokus på det narrative aspekt (= den gode fortælling/historie)</p> <ul style="list-style-type: none">- Reklamer (reklameanalyse) Div. Eksempler på reklamer fra aktuelle aviser, Scandlines katalog efterår 2023 samt bl.a. DSB's "Harry"-reklamer og Bilkas "Far til 14"-reklamer – med fokus på "den gode historie" (det narrative element) + dansk stil (nr. 1)

- Analysemodel til billeder/fotos (i forbindelse med analyse af artikler fra sensationsavisen EB)
- **Fiktion:** "Radiserne" – om fortælleteknikker
Naja Marie Aidt: "Kvinden i baren"
Pia Juul: "En flinker fyr" – dansk stil nr. 2
- **Sagprosa** (argumentationsanalysen, lille analysemodel til massekommunikative tekster, nyhedstrekanten m.m.:
- **Artikler** (sensationspressen)
Layout (EB forsider + artikler inde i avisen fra 29.9.2023)
- div. artikelgenrer
 - Nyhedsreportage
 - baggrundsartikel
 - leder
 - fotos
- Reklamer

Mundtlig fremstilling: præsentationsteknik (verbal-/nonverbal kommunikation)

Skriftlig fremstilling – redskaber: grundlæggende grammatik som forudsætning for skriftlig kompetence uanset sprog

- grundlæggende dansk grammatik
- tegnsætning
- it-kompetencer (Word, Power Point)
- tværfaglig grammatik (dansk – tysk – engelsk)

Skriftlig fremstilling – i praksis: "Hvordan får jeg skrevet den gode opgave – stor som lille?"

- introduktion til skriveprocessen
- genrebevidsthed
- de taksonomiske niveauer
- fokus på indhold og udtryk
- skriftlig opgave i dansk
- vejledende introduktion til de større (tværfaglige) opgaver på 2. og 3. år

	<p>Øvrige materialer til Almen Sprogforståelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Eskimo" (Pol. 27.7.21) - "Hverken 'han' eller 'hun'" (Information) - "Sagt på godt dansk" (JP, 18.2.18) - om udråbsord (forsiden sek. 2, Pol. 8.11.17) - "Navne som begreber" (Folketidende 15.5.21) - "De" (Pol. 22.8.22) - "Okay er ikke bare okay" (Pol. 22.8.22) <p>Tilrettelæggelse:</p> <p>Ovenstående gennemføres i perioden august til oktober 2023</p>
<p>Mål</p>	<ul style="list-style-type: none"> - anvende viden om sprog til at kunne kommunikere i (inter)nationale, herunder erhvervsmæssige, sammenhænge - demonstrere viden om forskellige verbale og non-verbale kommunikationssituationer - anvende viden om grammatik, semantik og pragmatik i arbejdet med tekster på dansk og fremmedsprogene tysk og engelsk - identificere sætningstyper og gennemføre en syntaktisk analyse på dansk, tysk og engelsk med anvendelse af faglig terminologi - demonstrere kendskab til karakteristiske træk ved sprog, brugt i private, faglige og professionelle sammenhænge - identificere forskelle og ligheder mellem dansk, tysk og engelsk med inddragelse af sproghistorisk viden - anvende forskellige strategier til indlæring af fremmedsprog - anvende elementær viden om sproghandlinger og kommunikationsteori i arbejdet med tekster - demonstrere genre- og mediebevidst formidling - anvende faglige opslagsværker og hjælpemidler i arbejdet med sprog - styrke den almene mundtlige og skriftlige kommunikative kompetence - opnå tværfaglig, sproglig viden m.h.t. forskelle og ligheder - tilegne sig studiekompetence i enkelte såvel som større komplekse fagområder

Arbejdsform	Middel: <ul style="list-style-type: none">- eget/fælles ansvar- lærerens vejledning- elevens egen fokus og koncentration, træning og forberedelse- klasseundervisning og gruppearbejde- evt. virtuel undervisning- prøvetræning/mundtlig fremlæggelse
Produkt	<ul style="list-style-type: none">- skriftlige og mundtlige øvelser
Endeligt mål og afsluttende evaluering	Mundtlig prøve oktober 2023

Inspirationsmateriale til ALMEN SPROGFORSTÅELSE

- Bøger på Systime

I kan med fordel søge i nedenstående materialer i forbindelse med grundforløbet Almen sprogforståelse, men også når I skal skrive dansk stil, store opgaver i løbet af jeres gymnasietid, lige som I kan få en fornemmelse af, hvad der stilles af krav til skriftlig eksamen i dansk stil i 3.g:

Vedr. skriftlig formulering (danske stile og store opgaver)

- **Begreb om Dansk**
- **Sproget arbejder (om genrer)**
- **Håndbog til Dansk**

Vedr. sproghistorie, analyse af sætningsled og ordklasser

- **Fra ord til sætninger**
- **AP-bogen. Almen sprogforståelse på HHX**

Vedr. skriftlig eksamen

- **Skriv dig frem også til eksamen (HHX)**

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Massekommunikation: sensationsavisen EB + reklamen som genre.
Indhold	<p>Kernestof: EB</p> <ul style="list-style-type: none">- Layout (herunder analyse af fotos)- Nyhedskriterier (herunder globaltema/subtema) med fokus på royalt stof, politisk stof, sladderstof om kendte, skandaler m.m.- EB-forside – fokus på layout- EB-forside – fokus på sladder og kendisser- EBs hjemmeside- Mediehistorie og avisens målgrupper- Reklametyper + placering + målgrupper (AIDA og Minervamodel) <p>Supplerende:</p> <ul style="list-style-type: none">- Dansk stil nr. 2: Reklameanalyse
Omfang	September-oktober
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none">- intro til avislæsning: vægtning af analyseredskaber til brug v/medier- skabe bevidsthed om genrer og journalistisk formidling- opnå kompetence i at analysere medietekster- opnå yderligere kendskab til reklame-genrer- skærpe elevernes lyst til at læse aviser <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none">- lære at perspektivere og vurdere forskelligt mediemæssigt materiale i større (aktuelle) sammenhænge- opnå viden og bevidsthed om forskellige mundtlige og skriftlige genrer: div. Journalistiske (nyheds)genrer.- opnå yderligere færdighed i at analysere og 'læse' reklamer og billeder.- Æstetiske og etiske overvejelser- Online medier kontra den traditionelle papiravis <p>Progression: led i et massekommunikativt forløb, fordelt over 3 år</p>

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Individuelt arbejde Skriftlig opgave
---------------------------------------	---

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Nyeste tid.
Indhold	Anvendt litteratur: "Fem års litteratur 2005-2009". Systime. (Værk) Kernestof: <ul style="list-style-type: none">- Indledningen s. 5-23 Analytisk fokus på:- Helle Helle: Kvinden i baren Supplerende stof: <ul style="list-style-type: none">- "Digtere, Divaer, Dogmebrødre" (DR 1) del 8- Dansk stil 2: litterær analyse af moderne tekst (Pia Juul: "En flinker fyr")- Bera-vejledning i forbindelse med skriftligt arbejde
Omfang	November, januar
Særlige fokuspunkter	Kompetencer: <ul style="list-style-type: none">- Opøve analytiske kompetencer (igangsat fra titel 1 med progression hele året): komposition, synsvinkel, miljø- og personkarakteristik, sproglige og genremæssige virkemidler, periodekarakteristika- Fokus på den skriftlige udarbejdelse og mundtlige fremlæggelse- Fokus på viden om forfatterne- Fokus på filmiske virkemidler i nyere film Mål: <ul style="list-style-type: none">- lære at perspektivere og vurdere forskelligt tekstmateriale ud fra viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige sammenhænge i elevernes samtid- opnå sikkerhed i at analysere og fortolke litterære tekster- lære at perspektivere og vurdere forskelligt tekstmateriale i relevante sammenhænge- tilegne sig større genrebevidsthed- opnå bevidsthed om perioder og deres sammenhæng

	<p>Progression:</p> <ul style="list-style-type: none">- alle tre år- Grundforløbsprojektet- Opnå viden og bevidsthed om æstetiske virkemidler i forskellige kunstgenrer- Kendskab til Dansk Sprognævn
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Individuelt arbejde Gruppearbejde med arbejdsopgaver Mundtlig fremlæggelse</p>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 4	SO-tema 1: EU (tværfagligt med Tysk B og samfundsfag C)
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">- Udsendelsesrækken "Blank på EU" (DR) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none">- Selvvalgte artikler om geografi, historie, samfund, indenrigspolitik, økonomi, industri og erhverv, kultur, turisme- Fokus på, hvorfor EF/EU opstod- Fokus på Europas rolle og sammenhold med henblik på krigen i Ukraine- Fokus på USA's og præsident Joe Bidens rolle i Europa i forbindelse med Ruslands invasion af og krig i Ukraine- Fokus på tiden i Europa/verden efter krigen i Ukraine
Omfang	November-december
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none">- Faglige analyseredskaber- Faglig viden om EU som institution (fordele og ulemper ved medlemskab)- Fokus på vigtigheden af at holde sig fagligt vidende/aktuelt opdateret om, hvad der sker i Europa- Fokus på DK's medlemskab af EU <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none">- opnå kendskab til EU- opnå interkulturelle kompetencer (cf. FN's Verdensmål) <p>Progression:</p> <ul style="list-style-type: none">- viden (aktuel og historisk) = en del af den menneskelige dannelsesproces- viden om Europa/EU gør viden om kunst mere interessant og vedkommende- fokus på at blive mere sikker i mundtlig fremlæggelse

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 5	<i>Folkeeventyr som genre</i>
Forløbets indhold og fokus	Forståelse af folkeeventyret som genre, herunder dets særlige kendetegn og litteraturhistoriske betydning. <ul style="list-style-type: none">- Sproghistorie- Introduktion til norsk (bokmål og nynorsk)- Litterær tilgang og litterært fokus.- Sprogligt fokus.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none">- Indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion.- Indsigt i retoriske, herunder stilistiske virkemidler, både i mundtlig og skriftlig sammenhæng.- Analysere og fortolke fiktive tekster.- Viden om og refleksion over fagets identitet og metoder.
Kernestof	<ul style="list-style-type: none">- Norsk tekst på originalprog.- Dansk sprog.- Sproglig variation.- Litterære genrer (genren »folkeeventyr«).- Billeder.- Litteraturanalytisk metode (aktant og kontraktmodellen samt dybdepsykologisk metode).- Litteraturhistorie.- Sproghistorie.
Anvendt materiale	<p><u>Primærtekster:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- 'Den syvende far i huset' (norsk) efter Asbjørnsen og Moe på hjemmesiden 'Norden i skolen' (hvortil man skal bruge følgende: brugernavn: CN4900 -940 + adgangskode: Celf-nordisk): https://nordeniskolen.org/da/undervisningsmaterialer/den-syvende-far-i-huset-peter-christen-asbjornsen-joergen-moe/- 'Kong Lindorm' i: <i>Falkenstjerne. Dansk litteratur</i> bd. 1, s. 116-119. <p><u>Sekundærlitteratur, trykt:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Litteraturens veje</i>, afsnittene 'Folkeeventyr' og 'Prins Hvidbjørn og Kong Lindorm' i kap. 2 ('Middelalderen'). <p><u>Sekundærlitteratur, internettet:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- 'Aktantmodellen' på hjemmesiden 'Ind i dansk': https://indidansk.dk/aktantmodellen/

	<ul style="list-style-type: none"> - 'Analysemodeller' (oversigten samt undersiderne!) på 'Filmcentralens hjemmeside': https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/analysemodeller - 'Eventyr' (om genren) på hjemmesiden 'Ind i dansk': https://indidansk.dk/eventyr-genretraek/ - 'Om norsk – bokmål og nynorsk' (inkl. filmen om norsk) på hjemmesiden 'Norden i skolen' (hvortil man skal bruge følgende: brugernavn: CN4900 -940 + adgangskode: Celf-nordisk): https://nordeniskolen.org/da/undervisningsmaterialer/om-norsk-bokmaal-og-nynorsk/ - Niels Skovgaards illustration »Kong Lindorm skyd en Ham« (Statens Museum for Kunst): https://open.smk.dk/artwork/image/KKS9518?ref=producthunt - Niels Skovgaards anden illustration til 'Kong Lindorm' (Statens Museum for Kunst): https://open.smk.dk/artwork/image/KKS9519?ref=producthunt
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Individuelt arbejde. - Klasseundervisning.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 6	<i>Folkevisen</i> som genre
Forløbets indhold og fokus	Forståelse af folkevisen som genre, herunder dets særlige kendetegn og litteraturhistoriske betydning samt dens inspiration til senere tider. <ul style="list-style-type: none">- Sproghistorie- Introduktion til svensk- Sproglig tilgang og sprogligt fokus- Medieorienteret tilgang
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none">- Indsigt i sprogets funktion- Indsigt i stilistiske virkemidler i både mundtlig og skriftlig sammenhæng- Analyse og fortolkning af fiktive tekster- Perspektivere tekster ud fra viden om kulturelle og historiske sammenhænge
Kernestof	<ul style="list-style-type: none">- Folkeviser.- Svensk tekst på originalsprog.- Dansk sprog.- Sproglig variation.- Litterære genrer (genren »folkevisen«).- Billeder.- Multimodale tekster (tegneserie og musikvideoer).- Litteraturanalytisk metode.- Litteraturhistorie.- Sproghistorie.
Anvendt materiale	<u>Primærtekster:</u> <ul style="list-style-type: none">- 'Ebbe Skammelsøn' i: <i>Falkenstjerne. Dansk litteratur</i> bd. 1, s. 86-91.- »Garmarna«: 'Ramunder' (musikvideo): https://www.youtube.com/watch?v=eYsMuNLueNk- 'Harpens kraft' i: <i>Falkenstjerne. Dansk litteratur</i> bd. 1, s. 95-97.- 'Ramund var sig en bedre mand' (udgaven i Folkehøjskolens sangbog): https://hojskolesangbogen.dk/om-sangbogen/historier-om-sangene/o-r/ramund-var-sig-en-bedre-mand/

	<ul style="list-style-type: none"> - 'Ramunder' (svensk; musikgruppen Garmarnas tekst): https://www.musixmatch.com/lyrics/Garmarna/Ramunder <p><u>Sekundærlitteratur, trykt:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Litteraturens veje</i>, afsnittene 'Folkeviserne', 'Trylleviser', 'Trylleviserne i dybdepsykologisk lys' og 'Ridderviser' i kap. 2 ('Middelalderen'). <p><u>Sekundærlitteratur, internettet:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Dansifelagið í Havn: 'Ebbe Skammelsøn' (kædedans); kan ses her: https://www.youtube.com/watch?v=nc-zid5XbXE - 'Om svensk – Nordens største sprog' (inkl. filmen om svensk) på hjemmesiden 'Norden i skolen' (hvortil man skal bruge følgende: brugernavn: CN4900 -940 + adgangskode: Celf-nordisk): https://nordeniskolen.org/da/undervisningsmaterialer/om-svensk/ - Richtendorff, Rune: 'Ebbe Skammelsen' (tegneserie); PDF hentet på hjemmesiden 'Runes skoletaske': http://runes-skoletaske.weebly.com/ridderviser.html - Slott-Møller, Agnes: »Ebbe Skammelsen i Bryllupsgaarden« (maleri, 1908); kan bl.a. ses her: https://artvee.com/dl/ebbe-skammelsen-in-the-wedding-yard/ - »Týr«: 'Ramund hin Unge' (musik): https://www.youtube.com/watch?v=Z103v4t2Usw
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning - Individuelt arbejde - Kædedans

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 7	<i>Islændingesagaen</i> som genre
Forløbets indhold og fokus	<p>Forståelse af islændingesagaen (og sagaerne i det hele taget) som genre, herunder dets særlige kendetegn og litteraturhistoriske egenart.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sproghistorie (særligt de nordiske sprog) - Litterær tilgang - Sproglig tilgang og sprogligt fokus
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - At udtrykke sig personligt og nuanceret mundtligt - Indsigt i sprogets brug - Anvende mundtlig, redegørende fremstillingsform - Analysere og fortolke fiktive tekster - Perspektivere tekster ud fra viden om kulturelle, almenmenneskelige og historiske sammenhænge - Viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Værk (middelalder). - Oversat tekst (nordisk sammenhæng). - Dansk sprog. - Sproglig variation. - Litterære genrer (genren »islændinge-« eller »slægtssagaen«). - Litteraturanalytisk metode. - Litteraturhistorie. - Sproghistorie.
Anvendt materiale	<p><u>Primærtekster:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 'Ravnkel Frøjsgodes saga' i: <i>Falkenstjerne. Dansk litteratur</i> bd. 1, s. 49-71. (Værk) <p><u>Sekundærlitteratur, trykt:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Litteraturens veje</i>, kapitel 1 ('Den norrøne digtning'). <p><u>Sekundærlitteratur, individuelt:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle fandt selv tekster og billeder til deres gruppearbejde (se 'Arbejdsformer')
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning - Individuelt arbejde

	<ul style="list-style-type: none">- Gruppearbejde- Mundtlig fremlæggelse m. billeder (emnerne var 'De nordiske guder', 'Islands historie indtil 1263' og 'De islandske sagaer')
--	--

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 8	Billedanalyse
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none">- Billedanalyse med særligt henblik på reklamebilleder.- Medieorienteret fokus
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none">- Indsigt i sprogets brug og funktion- Analysere og vurdere ikke-fiktive tekster- Perspektivere tekster ud fra viden om kulturelle, æstetiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige og merkantile sammenhænge- Viden om fagets metoder
Kernestof	<ul style="list-style-type: none">- Billeder.- Multimodale tekster.- Kommerciel kommunikation.- Medieanalytiske begreber og metoder.
Anvendt materiale	<p><u>Primærtekster:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Div. billeder, eleverne selv har valgt. <p><u>Sekundærlitteratur, internettet:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Håndbog til dansk</i>, kapitel 5.5 ('Billeder') samt 'Oversigt til Billeder'. Kan findes her: https://hbdansk.systime.dk/?id=220 Og her: https://hbdansk.systime.dk/?id=225
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">- Individuelt arbejde- Klasseundervisning- Gruppearbejde